

Complexio

Publicat a Diccionari de lingüística on line (<http://www.ub.edu/diccionarilinguistica>)

Complexio

Data d'edició: 20 de Maig de 2012

Autoria: Alejandra de Riquer Permanyer

Altres idiomes: [Complexio](#)

La complexio, 'unió', 'connexió', és una [figura de dicció](#) consistent en la combinació de dues figures: l'[anàfora](#), basada en la repetició d'elements a l'inici d'enunciats successius, i l'[epífora](#), resultat de la mateixa repetició a la part final. A la complexio se la denomina també [symploké](#) a partir del terme grec ????????, 'lligam'.

Continguts

[Explicació](#)

[Conceptes relacionats](#)

[Bibliografia bàsica](#)

Explicació

La complexio pot representar-se gràficament amb l'esquema [x...y][x...y].

Es tracta d'una figura summament artificialosa i, per això, es pot documentar en molts menys casos que la resta de [figures de dicció](#) per repetició.

Qui sunt qui foedera saepe ruperunt? Kartaginienses. Qui sunt qui crudelissime bellum gesserunt? Kartaginienses. Qui sunt qui Italiam deformauerunt?

Kartaginienses. Qui sunt qui sibi postulant ignosci? Kartaginienses.

¿Qui són els que tot sovint han trencat els pactes? Els cartaginesos. ¿Qui són els que emprengueren una guerra tan cruel? Els cartaginesos. ¿Qui són els que han esguerrat Itàlia? Els cartaginesos.

¿Qui són els que supliquen que se'ls perdoni?

Els cartaginesos.

Complexio

Publicat a Diccionari de lingüística on line (<http://www.ub.edu/diccionarilinguistica>)

Que el rey pase por lo que ordena que pasen todos, **justicia es**. **Que** el príncipe, para introducir el remedio de los suyos, no repare en desnudarse de la majestad ni en humillarse, **justicia es**. **Que** empiece por sí mismo la ley que quiere dar a todos, **justicia es**. **Que** use del remedio que da, **justicia es**; pues aunque no le ha menester para la disculpa, le ha menester para el ejemplo.

Tot i la seva artificiositat, o precisament per això, la complexio no és aliena al llenguatge publicitari:

Estos son alimentos sanos. Estos son alimentos para estar más **sano** (aliments dietètics Santiveri).

Si **eliges** lo **que más te gusta**, **elige** el descafeinado **que más te gusta** (Nescafé).

Conceptes relacionats

[Symploké](#)

[Figura de dicció](#)

[Anàfora](#)

[Epífora](#)

Bibliografia bàsica

Azauste, A. - Casas, J. (1997), *Manual de retórica española*, Barcelona, Ariel.

Lausberg, H. (1968), *Manual de retórica literaria*, 3 vols., Madrid, Gredos (trad. de J. Pérez Riesco de l'original alemany *Handbuch der literarischen Rhetorik*, München, Max Hueber, 1960).

Lázaro Carreter, F. (3^a ed) (1971), *Diccionario de términos filológicos*, Madrid, Gredos.

Marchese, A. - Forradellas, J. (1986), *Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria*, Barcelona, Ariel (trad de J. Forradellas de l'original italià *Dizionario di retorica e di stilistica*, Milano, Mondadori, 1978).

Complexio

Publicat a Diccionari de lingüística on line (<http://www.ub.edu/diccionarilinguistica>)

Mayoral, J. A. (1994), *Figuras Retóricas*, Madrid, Síntesis.

Mortara Garavelli, B. (1991), *Manual de retórica*, Madrid, Cátedra (trad. de M. J. Vega de l'original italià *Manuale di retorica*, Milano, Bompiani, 1989).

Oriol Dauder, J. A. - Oriol i Giralt, J. (1995), *Diccionari de figures retòriques i altres recursos expressius*, Barcelona, Llibres de l'Índex.

Spang, K. (2005), *Persuasión. Fundamentos de Retórica*, Pamplona, Ediciones de la Universidad de Navarra.